

XI-102

Second Year LL.B. (Old) & LL.B.(Sem.III)
April-2013

Labour Laws & Industrial Laws

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

1. ઔદ્યોગિક વિવાદ ધારો-1947 હેઠળ “કામદાર”, “માલિક” તથા “ઔદ્યોગિક વિવાદ”ની વ્યાખ્યા આપો. શું માલિક કામદારને લે-ઓફ આપી શકે ? ચર્ચા કરો. 20
અથવા
ઔદ્યોગિક વિવાદ ધારો-1947 અન્વયે “ફેરફારની નોટિસ”, “હડતાળ” તથા “તાળાબંધી”ની જોગવાઈઓ જણાવો.
2. મુંબઈ ઔદ્યોગિક સંબંધોનો ધારો-1946 કયા ઉદ્યોગોને લાગુ પડે છે ? શું લેબર કોર્ટ માલિકે પસાર કરેલ કોઈ હુકમની કાયદેસરતા તથા યથાર્થતા ચકાસી શકે ? 20
અથવા
મુંબઈ ઔદ્યોગિક સંબંધક ધારો-1946 હેઠળ પ્રતિનિધિ મંડળ અને તેના વિશેષાધિકારો વિષે ચર્ચા કરો.
3. કારખાના ધારો-1948 હેઠળ “કારખાનુ”, “કામદાર”, “ઉત્પાદનની પ્રક્રિયા” તથા “જોખમી ઉત્પાદનની પ્રક્રિયા” વિષે જણાવો. 20
અથવા
મજૂર સંઘોનો ધારો-1926 હેઠળ મજૂર સંઘોની નોંધણી તથા નોંધાયેલ મજૂર સંઘોના હક્કો, જવાબદારીઓ તથા મુક્તિઓ જણાવો.
4. કામદાર રાજ્ય વીમા ધારો-1948નો ઉદ્દેશ તથા તે હેઠળ મળતા લાભો વિષે જણાવો. 20
અથવા
કામદાર વળતર ધારો-1923 મુજબ ફરજ દરમ્યાન અકસ્માત, અકસ્માત વળતર તથા આશ્રિતો વિષે જણાવો.
5. ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) 20
  - (1) લઘુત્તમ વેતન ધારો-1948 ના ઉદ્દેશો તથા લઘુત્તમ વેતન નક્કી કરવાની રીત
  - (2) વેતન ચૂકવણી ધારો-1936 મુજબ પગારની વ્યાખ્યા પગારમાંથી કાયદેસર તથા ગેરકાયદેસર કપાતો
  - (3) ગ્રેયુઈટી ધારો-1972 મુજબ ગ્રેયુઈટી
  - (4) ઔદ્યોગિક રોજગાર (સ્થાયી હુકમો) 1946 મુજબ નિર્વાહભથ્થુ

Seat No. : _____

XI-102

Second Year LL.B. (Old) & LL.B.(Sem.III)

April-2013

Labour Laws & Industrial Laws

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

1. Define the “Workman”, “Employer” and the “Industrial Dispute” as per the Industrial Disputes Act-1947. Discuss whether employer can lay off the workmen. **20**

OR

Discuss the provisions of “Change of Notice”, “Strike” and “Lock out” as per the Industrial Disputes Act-1947.

2. Explain to which industries the provisions of the Bombay Industrial Relations Act-1946 are made applicable. Discuss whether the Labour Court can decide the legality and propriety of the order passed by the employer. **20**

OR

Discuss the Representative Union and its privileges under the B.I.R. Act-1946.

3. Define the “Factory”, “Workman”, “Manufacturing Process” and “Hazardous Process” under the Factories Act-1948. **20**

OR

Explain the provisions regarding Registration of Trade Union and its rights, liabilities and immunities under the Trade Union Act – 1926.

4. Discuss the object and benefits available under the Employees State Insurance Act-1948. **20**

OR

Discuss the accident during the course of employment, compensation and dependents under the Workmen Compensation Act-1923.

5. Write short notes : (Any **Two**) **20**

- (1) Object and the fixation of minimum wage under the Minimum Wages Act-1948.
- (2) Define the “wages” and the legal and illegal deductions from wages under the Payment of Wages Act-1936.
- (3) Gratuity as per the Gratuity Act-1972.
- (4) Subsistence Allowance under the Industrial Employment (Standing Orders) Act-1946.